

μεγαλύτερο μέρος τῆς ἀπανωσιδες τοῦ πλανήτη τούτου. Όσο γιὰ τὸ πρασινωπὸ χρῶμα ποὺ ἔχουν οἱ λεγόμενες θάλασσες κι αὐλάκια τοῦ "Αρη, ἐλπίζει δικαὶος Krüger πὼς μὲ τὴν μέθοδο του θὰ κατορθώσει νὰ λύσει καὶ τὸ αἰνιγμα τῆς φύσης τους ποὺ ὁς τώρα εἶναι ἀμφιβολη, γιατὶ μερικοὶ ὑποθέτουν πὼς εἶναι πράγματι θάλασσες κι αὐλάκια, ἐνῶ ἄλλοι νομίζουν πὼς εἶναι εἶδος δεντροφυτετες ποὺ μέσα τους, σὲ ἀθώρητα γιὰ μᾶς αὐλάκια ρέει τὸ νερὸ ποὺ τὰς ποτίζει.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

(ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΡΛΟΓΗ ΤΟΥ κ. Δ. ΖΗΛΟΥ)

58

— Περδίκα μου Τρικκαλινὴ καὶ Δαρσινὴ τρυγόνα ασύλον τὸν κόσμον ἡμέρο, σὲ μένα στέκεις ἔγραψα, ρέει τὴν ἀγρούνη σου καὶ ἔλα μετ' ἐμένων, ἔλα κάτοι στὸ γόνο μου, ἔλα κάτοι σιμά μου.
— Δὲν ἔρχομαι, λεβέντη μου, δὲν ἔργομαι, καλέ μου, ταχιά θὰ βγεῖς νὰ πινεθεῖς σοῦλα τὰ παλικάρια : Ἔγὼ μιὰ κόρη ἐφίλησα στὰ μάτια καὶ στὰ χεῖλα, τὰ γείλια τῆς εἶχαν μπουγιά κι ἔβαψαν τὰ δικά μου, τρία μαντήλια τὰ σφουγκώ κι ἔβάψαν τὰ μαντήλια, σὲ τρία ποτάμια τάπλενα κι ἔβαψαν τὰ ποτάμια.

59

"Ἔχω μιὰ σκύλα, ἔχω μιὰν πεθερὰ κακιά, οὐδῆν τὴν ἔδδομάδα μὲ βάνει σὲ δουλιά κι ἔνα σαβατοβράδι μὲ βάνει σὲ σκιντού : — Πούσαν ἔψεις, καλή μου, ποὺ ἔμπαινες προφέ ; — Εἴφεις εἶμαν στὰ κορίτσια δους νυχτέρεβα, προφές στὰ παλικάρια δους σουμπέτεια.

60

Φύτα ἀέρα μ., φύσα,
φουσκὸν τὰ κύματα,
φουσκὸν τὸ φουστανάκι
μὲ τὰ κεντήματα.
Στὴ σκύλα πάνεβαίνεις
καὶ στὰ σκαλόματα,
μὲ λίγωσαν τὰ νάζια σ'
καὶ τὰ καρύματα.

61

Ξένος πάει μὲς τὴ Σμύρνη
καὶ τὸν πάντερφαν οἱ οἴλοι
καὶ τοῦ δώσαν μιὰ γυναῖκα
πούτσωχε γιὰ ἄλλους δέκα.
Καὶ τὴν πρώτη τὴ βραδιά
τρέψει πήτες δεκαφτά
καὶ δυνεῖσται κι ἐφτά·
καὶ τὴ δεύτερη βραδιά
πιν' κανάτες δεκοχτώ
καὶ δανεῖσται κι ὄγτω.
"Οταν στέκεται στὴν πόρτα
σὲ βουβάλα πέρνει βόλτα·
ὅταν θέλει νὰ κατουρήσει
μύλος νάναι θὰ γυρίσει·
ὅταν θέλει νὰ πρωτο.....
κάτστρο νάναι θὰ γαλάσει.

62

Βλάχος πλούσεις τὴ ραχή,
πίει κῆ παπαδιά νὰ πει·
— Παπαδιά μήν πίνεις ραχή,
ἔχει γιὰ ὄπλα δικαίω.
"Οσα ἔχει αὐτὴ θὰ πιει·

πίνεις ἔνα, πίνεις δυσ,
πίνεις τρία, τέσσερα,
βγαίνει καὶ στὰ δεκατέσσερα.
— Παπαδιά μήν πίνεις ραχή,
νὰ ὁ παπᾶς ποὺ ἔρχεται.
— Τί γαϊδούρι ἀπ' ἔρχεται!
Πάρ τον, μακροσκόνια τον
νὰ φάει γουμαρογάγανα,
ἄς φάει καὶ μυροτσούχνιδα.

ΦΥΛΛΑ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

ΑΓΑΠΗ

"Μή θλέπης ἔκεινα ποὺ γράψω·
διέξ ἔκεινα ποὺ νοιώθω. Μέσα
μου είμαι ποιητής. Ἡ πιὸ δρο-
σάτη ποιησή μου εἶναι ἡ ἀγάπη
ποὺ σου ἔχω." (ἀπὸ τὸν «Ποιη-
τὴν» του Ψυχάρην).

Κι ἀ δὲ στόπτα, κι ἂ δὲ στὸ πῶ, ἔγω δὲ φταίω.
Λόγια δὲ μοῦειπεν ὁ Κορυδαλός στὸ κάλεσμά του,
λόγια δὲ θὰ σοῦ εἰπῶ κι ἀς τὰ ζητάς ἡ καρδιά σου.
"Ο καλεσμένος του είμουνα σήμερα τ' ὥριου βουγού
καὶ στὸ πέτρινό του τὸ τραχπέζι, χωρὶς νὰ τὸ νοι-
ώτω, χωρὶς νὰ τὸ ἴδω, ξαφνικά ἡ καρδιά μου μπῆκε
στὴν ἀκρη τοῦ χοροῦ κι εἰπε κι ἀφτὴ δυὸ τσακί-
σματα ἀπ' τὸ τραχούδι.

Κι εἴταν καινούργιος ὁ χορὸς καὶ τὸ τραχούδι
καινούργιο. Γιὰ σένα τίποτα δὲν ἔδειχνε, γιὰ σένα
τίποτα δὲν εἰπε. Είσουνα τάχις ἔξω πολὺ ἀπὸ τὸ
καινούργιο ;..

Κι δταν μέσειδες τὴ νύχτα πίσω στὴν πόρτα
σου... κι δταν σοῦειπα ἀπὸ ποὺ κατεβαίνω, ἡ καρ-
διά μου δὲν εἰχει πάψει, ἡ καρδιά μου θυμίσταν τοῦ
Κορυδαλοῦ τὸ μαρμαρένιο τραχπέζι.

Κι ἔγγανα καὶ σοῦδικω τὸ πρόσινο φύλλο ποὺ
εἶχα ρέει καὶ σοῦειπα πῶς πάσι νάρθει ἡ μέρα ποὺ
δὲ θὰ μὲ ξαναϊδεῖς, ποὺ δὲ θὰ μὲ ξανακούσεις. Καὶ
— ὡ! τ' ἀνέλπιστο! — γυρνᾶς καὶ μοὺ λές πῶς
δὲ μπορῶ νὰν τὸν κάνω, καὶ πῶς ἐνῶ θὰ τὸ θέλεις,
ἔγω δὲ θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ σου φύγω.

Κ' ἡ καρδιά μου ποὺ θυμόταν τὸ μαρμαρένιο
τῶν Θεῶν Τραχπέζι, δὲν ἔξερε τὸ πῶς νὰ σ' ἐργα-
ριστήσει γιὰ τὸ μίσος σου καὶ πᾶς νὰ σὲ πλερώ-
σει γιὰ τὸν κόπο σου. Εἶχες ἀνοίξει ἔναν τάχο
ἀναμεταξύ μας κ' εἴταν τὸ γραφτό σου, ζημιοργ., νὰ
τὸν ἀνοίξεις γιὰ τὴν ψυχή σου. Καὶ πάει! ἄγ!
πόσο δὲν ἀγαποῦσες τὴν ψυχή σου!.. καὶ πάει.
Τώρα ποιὸς θὰ σὲ ἴδεις χωρὶς ψυχή, ποιὸς θὰ ζυγώ-
σει μιὰ πεθαμένη;

Καὶ σ' ἀφροσ. Διγν είσουνα σὲ γιὰ τὴ ζωὴ τὴ
μεγάλη τοῦ Νείλου, τὴ ζωὴ ποὺ κανεῖς δὲν έχεις
ἀπὸ ποὺ ξεχινάεις.

ΝΥΧΤΟΚΟΠΟΣ

Καθηγητής τῆς Λογικῆς: «Βάζω τὸ καπέλλο μου
κάπου μέσ' τὸ δωμάτιο» δὲν τὸ βλέπω μόστερα πουθενά·
ἔδων ἐμένα κανεὶς ἄλλος δὲ μπῆκε μέσω· ἄρα, κάθουμαι
ἀπὸ πάνουν.

Μαζωμένο τὸ συγγενολόγγις δέλο τοῦ κύριου Γιώργη σὲ
παρίσ στὴν αὐλή του. Ἡ κόρη του λοιπὸν Ξενίτσα βλέ-
ποντας μαζὶ τὶς δυο τῆς γιαγιάδες, Βασιλικώ κ' Εύθυμια
κάνει μέσ' τὴν ἀγκαλιὰ τῆς πρώτης τὴν ἀκόλουθη σκέψη:

«Τί καλά νὰ είχα καὶ δυὸ μπαμπάδες καὶ δυὸ μαρ-
μάδες!»

ΜΙΚΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

"Ανοιξε ἀδύνατα φτερά στὴν ἀκρη τῆς φωλῆας του·
Καὶ τ' ἀηδονάκι ἐπέτρεψε στοῦ πεύκου τὴν κορφὴ
Καὶ μοναχὸ τραγούδησε γλυκό, γλυκό τραγούδι
"Εται σὰν νὰ τ' ὅδηγησε καποια 'Αρμονία κρυφή...

2

Ελδα τὰ μεσανύχτια
Τρεχάτος καβαλλάρη
Νὰ σκίζει τὰ σκοτάδια
Γοργὸς σὰν δοτραπή,

Μὲ τ' ἄλογο τὸ μαῦρο
Ποῦ είχε ἀσημένιες σκάλες
Χρυσό τὸ χαλινάρι
Καὶ σέλλα κεντητή.

Τρέχει ν' ἀφήσει κάπου
Ψυχὴς νιοθερισμένες
Ποῦ μ' ἀσπλαχνὸ δρεπάνι
'Απόσπασε ἀπ' τὴ Γῆ.

"Εται τὰ μεσανύχτια
Τρεχάτος καβαλλάρης
"Εσκίζε τὰ σκοτάδια
Γοργὸς σὰν δοτραπή.

3

"Απὸ τὴ δίγρα, μάντα μου, τὰ χεῖλη μαραθῆκαν.
"Θέλεινα σου φέρω κούρο γερὸ κρυστάλλινο ἀπὸ τὴ βρύση;
Μέσα σὲ χρυσοπότιρο γλυκὸ πρασὶν νὰ χύσω;"
Δὲν ἔχω δίγρα γιᾶκρασὶ, κρυστάλλινο δὲ δροσίζει
Τὰ χεῖλη ποῦ δροσίζοται μύρο ἀπ' τὸ φίλημά της.

A.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΠΛΑ ΤΟ: ΣΥΓΡΑΦΙΑΣ

Αθήνα, 8 τοῦ Φλεβάρη 1905

"Αγαπητὲ «Νουμᾶ»

Στὸ προπερασμένο σου φύλλο κάτι: ἔγραψεν διά-
σκαλός μας ὁ Ψυχάρης σὲ μιὰ σημειωσούλα γιὰ τὴ
λέξην συγγραφέες. Σὰ θέλεις, δῶσε μου λίγο τόπο
στὸ ἄλλο σου φύλλο γιὰ μιὰν ἀντισημειωσούλα, γιατὶ
κάτι ἔχω νὰ σου πῶ ἀπέναν σ' αὐτὴ τὴ λέξη. Δὲν
τὸ κάνω ἀπ' ἀντιλογικά· κι' εὔτε πιστεύω νὰ τὸ
κακοφανῆ τοῦ Ψυχάρη, γιατὶ δὲν παραδέχουμαι τὴ
σημειωσούλα σὰν τὸ αὐτὸς ἔφα, μὰ θέλω νὰ τὴ συ-
ζητήσουμε.

Λοιπὸν νὰ, λέει ἔκει μέσα διό Ψυχάρης πῶς ἐ-
πειδὴν συγγραφέας (ποὺ είναι τὸ γνήσιο δημοτικό)
μᾶς τὰ χαλφά στὸν πληθυντικό (συγγραφέος, -ηδες
κτλ.) καλὸ θὰ είναι νὰ σχηματίσουμε, ἀλλιώς τὴ
λέξην. Καὶ παίρνοντας τὴ λέξη «γραφιδὲς» κάνουμε ἔνα
συμβιβασμὸ καὶ λέμε συγγραφιδέας καὶ συγγραφιάς.
Μὰ ἐμένα μοὺ φαίνεται κρίμα, τὸ νὰ φέρω πῶ, ν' ἀλ-
λάζουμε σήμερα τὴ σημασία τὴν ὕμορφη τοῦ γρα-
φιδὲς καὶ νὰ τὴν κολλοῦμε ἀλλιώς.

Λοιπὸν, θὰ μοῦ πῆγις. Καὶ τί θὰ κάνουμε τότε;
Θὰ λέμε συγγραφέας καὶ ἔκεινα τ' ἀνοστα συγγραφέοι,
-ους;